

Asia

EU:n vaalisäädöksen muuttaminen

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan parlamentin täysistunto hyväksyi 11.11.2015 päätöslauselman Euroopan unionin vaalilain (s.o. EU-vaalisäädös) uudistamisesta (2015/2035(INL)). Päätöslauselman liitteenä on ehdotus neuvoston päätökseksi. Euroopan parlamentti lähetti päätöslauselman liitteinen neuvostolle 1.12.2015.

Euroopan parlamentin ehdotuksesta käydään ensimmäinen työryhmäkeskustelu joulukuussa 2015 ja ehdotuksen yksityiskohtainen käsittely käynnistyy vuoden 2016 alussa.

Ehdotuksen yksityiskohtainen käsittely käynnistyy vuoden 2016 alussa. Euroopan parlamentin tavoitteena on, että uudet säännöt olisivat käytössä vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleissa (europarlamenttivaalit, EP-vaalit).

Eduskuntaa informoidaan Euroopan parlamentin päätöslauselmasta liitteinen ennakoivasti tällä E-kirjeellä. Oikeusministeriö on pyytänyt Euroopan parlamentin ehdotuksesta poliittisilta puolueilta lausuntoja, joiden määräaika on 16.12.2015. Valtioneuvosto valmistelee asiasta U-kirjelmää, joka toimitetaan eduskunnalle tammikuun aikana. Tässä E-kirjeessä esitetään valtioneuvoston alustavia näkemyksiä asiasta.

Suomen kanta

Euroopan parlamentin ehdotukset ovat pääosin kannatettavia. Niiden voidaan katsoa osaltaan tehostavan EP-vaalien toimittamista ja lisäävän niiden kiinnostavuutta äänestäjien keskuudessa.

Yksittäisten ehdotusten osalta valtioneuvosto esittää tässä vaiheessa erityisesti seuraavia alustavia huomioita:

- Valtioneuvosto katsoo, että vaalisäädökseen ehdotettu uusi artikla 2a on epäselvä ja näyttäisi sisältävän ajatuksen yleiseurooppalaisesta ehdokaslistasta, jota ei voida pitää pienten jäsenvaltioiden edun mukaisina, koska eurooppalaisille puolueille varatut paikat käytännössä pienentäisivät kansallisten edustajien lukumäärää. Näin ollen artikla 2 a tulee poistaa ehdotuksesta.
- Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti ehdotukseen jäsenvaltioiden yhteisestä ehdokasluetteloiden vahvistamisen ajankohdasta, mutta ei kannata ehdotettua

ajankohtaa (12 viikkoa ennen vaaleja). Ehdotus johtaisi tarpeettoman pitkään kampanja-aikaan ja aiheuttaisi käytännössä ehdokkaiden ja puolueiden vaalikampanjakustannusten lisääntymistä, mitä ei voitane pitää tavoiteltavana kehityssuuntana.

- Valtioneuvosto ei kannata ehdotusta, jonka mukaan Euroopan parlamentti määräisi itse vaalien ajankohdan neuvostoa kuultuaan. Nykyjärjestelmässä vaaleilla on säännöllinen ajankohta, josta neuvosto voi yksimielisesti poiketa. Vaalit toimitetaan jäsenvaltioissa. Näin ollen on luontevaa, että niillä on myös neuvoston kautta viimeinen sana vaaliajankohdan määräämisessä.
- Valtioneuvosto suhtautuu erittäin varauksellisesti Euroopan parlamentin ehdotukseen (14 artikla) siirtyä yksimielisyydestä määräenemmistöpäätöksiin täytäntöönpanoa koskevien toimenpiteiden hyväksymiseksi. Päätöksessä on joko säilytettävä yksimielisyysvaatimus tai todettava artiklakohtaisesti, mitä yksittäisiä täytäntöönpanotoimenpiteitä tulevaisuudessa mahdollisesti tarvitaan. Paras vaihtoehto näissä olosuhteissa on pitäytyminen nyky säännöissä.

Pääasiallinen sisältö

EP-vaalien toimittamisesta säädetään vuonna 1976 annetussa päätöksessä Euroopan parlamentin jäsenten valitsemisesta yleisillä, välittömillä vaaleilla (76/787/EHTY, ETY, Euratom; viimeksi muutettu 21.10.2002).

EU-vaalisäädöksen uudistamisella Euroopan parlamentti pyrkii muun muassa lisäämään EP-vaalien demokraattista ja ylikansallista ulottuvuutta, unionin päätöksenteon legitimitettiin sekä yhdenvertaisuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia vaaleissa, tehostamaan vaalien toimittamista sekä tuomaan parlamenttia lähemmäksi äänestäjiä ja sitä kautta lisäämään EP-vaalien äänestysaktiivisuutta.

EU-vaalisäädöksen uudistamista koskevan Euroopan parlamentin päätöslauselman ja sen liitteenä olevan ehdotuksen neuvoston päätökseksi esityksistä moni on Suomen kansallisen vaalikäytännön kannalta ongelmaton, muutamat ovat mahdollisia jo nyt ja siten tarpeettomia ja osa vaatii tarkempaa tarkastelua. Päätöslauselma sisältää myös ehdotuksia, jotka puuttuvat sen liitteenä olevasta ehdotuksesta neuvoston päätökseksi.

Tarkempaa tarkastelua vaativat artiklaehdotukset, jotka sisältyvät ehdotukseen neuvoston päätökseksi

- *Neuvosto päättää yksimielisesti sellaisen yhteisen vaalipiirin perustamisesta, jossa kunkin poliittisen perheen nimittämä komission puheenjohtajaehdokas asetetaan vaalipiirin listojen kärkeen (2a artikla).* Ehdotukseen liittyy lukuisia vaalien järjestämiseen liittyviä epäselväksi jääviä kysymyksiä. Se muistuttaa myös aiemmassa Euroopan parlamentin vuonna 2012 hyväksymässä päätöslauselmassa esitettyä ehdotusta yleiseurooppalaisista vaalilistoista, joita Suomi on aiemminkin vastustanut.
- *Kunkin jäsenvaltion on asetettava Euroopan parlamentin vaalien ehdokasluetteloiden vahvistamiselle määräaika. Tämä määräaika on vähintään 12 viikkoa ennen 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun Euroopan parlamentin vaalien äänestysajanjakson alkua (3a artikla).* Suomessa ehdokasasettelu vahvistetaan nykyisin 31. päivänä ennen vaalipäivää.
- *Euroopan parlamentin vaalien ehdokasluetteloissa on varmistettava sukupuolten tasa-arvo (3d artikla).* Ehdotus on epäselvästi kirjoitettu. Ei ole varmaa, mihin

toimenpiteisiin säännös velvoittaisi. Suomessa useimpien puolueiden EP-vaalien ehdokaslistat ovat jo pitkään sisältäneet puolet naisia ja puolet miehiä.

- *Euroopan parlamentin vaaleissa käytettäviin äänestyslippukkeisiin on merkittävä yhtä näkyvästi kansallisten poliittisten puolueiden nimet ja logot ja Euroopan tason poliittisten puolueiden nimet ja logot.*

Jäsenvaltioiden on edistettävä ja helpotettava tällaisten jäsenyyksien esittämistä television ja radion vaalilähetyksissä ja vaalikampanjamateriaaleissa. Vaalikampanjamateriaaleihin on sisällytettävä viittaus sellaisen Euroopan tason poliittisen puolueen vaaliohjelmaan, jonka jäsen kansallinen poliittinen puolue mahdollisesti on.

Euroopan parlamentin vaaleissa sovelletaan vaalimateriaalien lähettämiseen äänestäjille samoja sääntöjä kuin kyseisen jäsenvaltion kansallisissa, alueellisissa ja paikallisissa vaaleissa (3e artikla). Suomessa käytettävissä äänestyslippuihin ei merkitä puolueita lainkaan ja siten vaatimus yhtäläisestä näkyvyydestä toteutuu. Muu käyttö on puolueiden ja median itsensä päätettävissä.

- *Euroopan tason poliittisten puolueiden on nimettävä ehdokkaansa komission puheenjohtajan toimeen vähintään 12 viikkoa ennen 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun äänestysajanjakson alkua (3f artikla). Vaikka kärkiehdokkaiden asettelusta onkin tullut poliittinen käytäntö, on syytä vielä harkita tarkasti, kuuluuko komission puheenjohtajaehdokkaan nimeäminen Euroopan parlamentin jäsenten valintaa ja vaalien toimittamista koskevaan neuvoston päätökseen ja halutaanko kyseinen prosessi nyt vahvistaa ja virallistaa neuvoston päätöksessä, jonka muuttaminen myöhemmin edellyttää parlamentin aloitetta ja neuvoston yksimielisyyttä.*
- *Euroopan parlamentti päättää neuvostoa kuultuaan vaalien äänestysajanjakson vähintään yhtä vuotta ennen 5 artiklassa tarkoitetun viisivuotisen vaalikauden loppumista (11 artiklan 1 kohta). Nykyisin vaaleilla on säännönmukainen ajankohta, jota neuvoston voi yksimielisesti muuttaa.*
- *Euroopan parlamentti ehdottaa jäsentensä enemmistöllä toimenpiteitä tämän säädöksen soveltamiseksi, ja neuvosto vahvistaa nämä toimenpiteet määräenemmistöllä sen jälkeen, kun se on kuullut komissiota ja saanut Euroopan parlamentin hyväksynnän (14 artikla). Päätöksen täytäntöön panemiseksi tarpeellisten toimenpiteiden hyväksymisessä siirryttäisiin neuvoston yksimielisyydestä määräenemmistöpäätöksentekoon. Lisäksi parlamentin asemaa vahvistettaisiin niin, että kukin toimenpide edellyttäisi nyt parlamentin nimenomaista hyväksyntää. Voimassa oleva valtuutus on hyvin yleinen ja laaja. Se kattaa käytännössä koko päätöksen kaikki osat. Valtuuden laajuuteen ei ole ehdotettu muutoksia, mutta se ei vastaa nykykäytäntöä, jonka mukaan täytäntöönpanotoimivalta pyritään yksilöimään täsmällisesti ja tarkkarajaisesti. On myös kyseenalaista, mahdollistavatko nykyiset perussopimukset ehdotetun kaltaista parlamentin aseman vahvistamista säädöksen täytäntöönpanoa koskevissa kysymyksissä.*

Suomen kansallisen vaalikäytännön kannalta ongelmattomilta vaikuttavat artiklaehdotukset, jotka sisältyvät ehdotukseen neuvoston päätökseksi

- *Vaalipiireissä sekä yhden vaalipiirin käsittävissä jäsenvaltioissa, joissa käytetään listajärjestelmää ja joilla on yli 26 paikkaa, jäsenvaltioiden on asetettava paikkojen*

jakamista varten äänikynnys, jonka on oltava vähintään 3 prosenttia ja enintään 5 prosenttia kyseisessä vaalipiirissä tai yhden vaalipiirin käsittävässä jäsenvaltiossa annetuista äänistä. (3 artikla). Ehdotus ei koske Suomea.

- *Vaaliluetteloiden vahvistamisen ja viimeistelyn määräaika on kahdeksan viikkoa ennen ensimmäistä vaalipäivää. (3b artikla).*
- *Euroopan parlamentin vaaleihin osallistuvien poliittisten puolueiden on sovellettava demokraattisia menettelyjä ja noudatettava avoimuutta valitessaan ehdokkaitaan näihin vaaleihin. (3c artikla)*
- *Kaikilla unionin kansalaisilla ja myös kolmansissa maissa asuvilla tai töissä olevilla unionin kansalaisilla on oikeus äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa. Jäsenvaltioiden on toteutettava tämän oikeuden käyttämisen edellyttämät toimenpiteet. (9a artikla)*
- *Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yhteysviranomainen, joka on vastuussa äänestäjiä koskevien tietojen vaihdosta muiden jäsenvaltioiden vastaavien viranomaisten kanssa. Tämän viranomaisen on välitettävä muiden jäsenvaltioiden vastaaville viranomaisille viimeistään kuusi viikkoa ennen ensimmäistä vaalipäivää ja yhdenmukaisin ja turvallisin sähköisin viestintäkeinoin tiedot unionin kansalaisista, jotka ovat useamman kuin yhden unionin jäsenvaltion kansalaisia, ja unionin kansalaisista, jotka asuvat jäsenvaltiossa, mutta eivät ole sen kansalaisia.*

Välitettyjen tietojen on sisällettävä vähintään asianomaisen kansalaisen suku- ja etunimi, ikä, asuinpaikkakunta ja kyseiseen jäsenvaltioon saapumispäivämäärä. (9b artikla). Yhteysviranomaisena toimii jo nykyään Väestörekisterikeskus.

- *Euroopan parlamentin vaalit pidetään päivänä tai päivinä ja ajankohtana, jotka kukin jäsenvaltio vahvistaa. Päivän tai päivien on ajoitettava jokaisessa jäsenvaltiossa samalle torstaiaamuna alkavalle ja sitä seuraavana sunnuntaina päättyvälle ajanjaksolle. Vaalit päättyvät kaikissa jäsenvaltioissa viimeistään klo 21.00 Keski-Euroopan aikaa kyseisenä sunnuntaina. (10 artiklan 1 kohta)*
- *Jäsenvaltio saa julkistaa virallisesti vaalien tuloksen vasta, kun vaalit ovat päättyneet. Ensimmäiset viralliset arviot vaalituloksista on ilmoitettava samanaikaisesti kaikissa jäsenvaltioissa 1 kohdassa tarkoitetun äänestysajanjakson päättyessä. Tätä ennen ei saa julkaista ovensuukyselyihin perustuvia ennusteita. (10 artiklan 2 kohta)*
- *Postiäännten laskenta voidaan aloittaa kaikissa jäsenvaltioissa, kun äänestyspaikat ovat sulkeutuneet siinä jäsenvaltiossa, jonka äänestäjät äänestävät viimeisinä 1 kohdassa tarkoitettuna vaalien ajanjaksona. (10 artiklan 3 kohta)*

Jo olemassa olevina mahdollisuuksina tarpeettomat artiklaehdotukset, jotka sisältyvät ehdotukseen neuvoston päätökseksi

- *Jäsenvaltiot voivat ottaa Euroopan parlamentin vaaleissa käyttöön sähköisen äänestyksen ja äänestyksen internetissä, ja jos ne päättävät tehdä niin, niiden on toteutettava riittävät toimenpiteet tulosten luotettavuuden, vaalisalaisuuden ja tietosuojan varmistamiseksi. (4a artikla)*
- *Jäsenvaltiot voivat antaa kansalaisilleen mahdollisuuden äänestää postitse Euroopan parlamentin vaaleissa. (4b artikla)*

Ehdotukset ovat sinänsä harmittomia, mutta ovat huonoa sääntelyä ja omiaan luomaan vääriä mielikuvia. Esimerkiksi postitse tai sähköisesti tapahtuvan äänestyksen järjestäminen jäsenvaltioissa ei edellytä neuvoston päätöksen muodossa annettavaa lupaa. Internet-äänestyksen osalta ”riittävät toimenpiteet luotettavuuden, vaalisalaisuuden ja tietosuojan varmistamiseksi” ovat käytännössä erittäin vaikeita toteuttaa.

Muut huomioitavat päätöslauselmaan sisältyvät ehdotukset, joita ei mainita ehdotuksessa neuvoston päätökseksi

Euroopan parlamentti (lainauksina päätöslauselmatekstistä, jota ei ole tarkoitus sisällyttää itse päätökseen, jonka neuvosto mahdollisesti hyväksyy):

- ”kannustaa jäsenvaltioita edistämään Euroopan tason poliittisten puolueiden ja niiden kärkiehdokkaiden osallistumista vaalikampanjointiin erityisesti televisiossa ja muissa tiedotusvälineissä.”
- ”ehdottaa, että vaalien rehellisyyttä olisi tuettava asettamalla kampanjointikustannuksille sellainen kohtuullinen yläraja, joka mahdollistaa puolueiden, ehdokkaiden ja näiden vaaliohjelmien asianmukaisen esittelyn.”
- ”suosittaa, että jäsenvaltiot pohtivat tulevaisuutta silmällä pitäen, miten voitaisiin yhdenmukaistaa äänioikeuden alaikäraja 16 vuoteen, jotta lisättäisiin unionin kansalaisten yhdenvertaisuutta vaaleissa.”
- ”kehottaa tarkastelemaan uudelleen Euroopan parlamentin ja komission välisistä suhteista tehtyä puitesopimusta ja muuttamaan Euroopan parlamenttiin ehdolla olevia komission jäseniä koskevia sääntöjä niin, ettei komission tehokkuus toimielimenä vaarannu vaalien aikana ja vältetään toimielinten resurssien väärinkäyttö.”
- ”kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään asianmukaiset oikeudelliset puitteet, jotta varmistetaan, että tiedotusvälineiltä ja erityisesti julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajilta edellytetään mahdollisimman informatiivista, rehellistä ja tasapuolista raportointia vaalikampanjoinnin aikana.”
- ”kehottaa tiukentamaan sääntöjä siitä, miten varmistetaan vapaa ja rajoittamaton kilpailu puolueiden välillä, ja varmistamaan erityisesti tiedotusvälineiden moniarvoisuus sekä kaikkien julkishallinnon tasojen neutraalius vaaliprosessin suhteen.”
- ”kannustaa jäsenvaltioita toteuttamaan toimenpiteitä etnisten ja kielivähemmistöjen sekä muiden vähemmistöjen asianmukaisen edustuksen edistämiseksi Euroopan parlamentin vaaleissa.”
- ”pitää suotavana sellaisen Euroopan vaaliviranomaisen perustamista, jonka tehtäväksi voitaisiin antaa Euroopan parlamentin vaaleja koskevan tiedon keskitetty tarjoaminen, vaalien toimittamisen valvominen ja tiedonvaihdon helpottaminen jäsenvaltioiden välillä.”
- ”muistuttaa, että komission suosituksista huolimatta jäsenvaltiot ovat toistuvasti jättäneet sopimatta yhteisestä äänestyspäivästä; kannustaa jäsenvaltioita työskentelemään ratkaisun löytämiseksi tässä asiassa.”

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvoston päätöksen oikeusperustaksi ehdotetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 223 artiklan 1 kohtaa. Kyseisen kohdan mukaan Euroopan parlamentti laatii esityksen tarvittavista säännöksistä jäsentensä yleisten ja välittömien vaalien toimittamiseksi yhdenmukaista menettelyä noudattaen kaikissa jäsenvaltioissa tai kaikille jäsenvaltioille yhteisten periaatteiden mukaisesti. Neuvosto vahvistaa tarvittavat säännökset yksimielisesti erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja saatuaan Euroopan parlamentin jäsentensä enemmistöllä antaman hyväksynnän. Säännökset

tulevat voimaan, kun jäsenvaltiot ovat hyväksyneet ne valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Valtioneuvoston arvion mukaan ehdotettu oikeusperusta on asianmukainen.

Ehdotus EU-vaalisäädöksen muuttamiseksi koskee EP-vaalien järjestämistä ja vaalien yhdenmukainen toteuttaminen tietyiltä osin vaatii yhteisiä unionitason sääntöjä. Valtioneuvoston arvio on, että ehdotus näyttäisi lähtökohtaisesti olevan toissijaisuusperiaatteen mukainen. Ehdotuksesta käydyissä alustavissa keskusteluissa on kuitenkin tuotu esiin joitakin yksityiskohtia, joita voi olla syytä arvioida myös toissijaisuusperiaatteen valossa. Näitä on jatkokeskusteluissa selvitettävä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentin täysistunto 11.11.2015.

Kansallinen valmistelu

Oikeusministeriö pyysi puoluerekisteriin merkityiltä puolueilta (10) kommentteja EP:n päätöslauselmasta. Ministeriö sai 22.12.2015 mennessä kolmen eduskuntapuolueen kommentit, jotka on huomioitu edellä esitetyssä. Mahdolliset muut lausunnot otetaan huomioon valtioneuvoston U-kirjelmän valmistelun yhteydessä.

Päätöslauselma on 16.12.2015 lähetty tiedoksi Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle. Mahdollinen lausunto otetaan huomioon valtioneuvoston U-kirjelmän valmistelun yhteydessä.

Institutionaalinen jaosto (kirjallinen menettely 17.12.-21.12.2015).

Eduskuntakäsittely

Euroopan parlamentin vaalien järjestämistä on aikaisemmin käsitelty E-tunnuksilla E 21/2012 vp ja E 41/2013 vp.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

EU-vaalisäädös on saatettu Suomessa voimaan lailla 867/2003. Vaalisäädöksessä ei määrätä yhtenäisen vaalimenettelyn käyttöönottamisesta.

Euroopan parlamentin ehdotusten toteuttaminen sellaisinaan aiheuttaisi joitakin muutoksia vaalilakiin (714/1998). Päätöslauselmassa ja sen liitteessä ei ehdoteta muutettavaksi tai edes selvitettäväksi Euroopan parlamentin voimassa olevaa paikkamäärää tai paikkajakoa jäsenvaltioiden kesken. Ahvenanmaan maakunnan hallitus on aiemmassa lausunnossaan (29.2.2012/ÅLR 2012/1452) todennut pitävänsä perusteltuna, maakunnan kansainvälinen erityisasema ja maakunnan itsehallinto huomioiden, että sillä olisi oma edustaja Euroopan parlamentissa. Tältä osin valtioneuvosto on E-kirjeessä (E 21/2012 vp) todennut, viitaten vuodelta 2009 olevaan valtioneuvoston periaatepäätökseen Ahvenanmaan osallistumisesta EU-asioiden käsittelyyn sekä maakunnan mahdollisuuksista vaikuttaa niihin, että valtioneuvosto tulee edelleen EU-tasolla käytävissä Euroopan parlamentin paikkajakoa koskevissa neuvotteluissa korostamaan Ahvenanmaan maakunnan kansainvälistä erityisasemaa ja itsehallintoa.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksilla voi olla joitakin vaikutuksia valtiontalouteen, jotka selvitetään tarkemmin jatkovalmistelussa. Ehdotettu ehdokaslistojen vahvistamisen määräpäivä 12 viikkoa ennen vaaleja pidentäisi käytännössä puolueiden ja ehdokkaiden vaalikampanjoihin käytettävää aikaa ja lisäksi todennäköisesti vaalirahoituksen tarvetta.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

EP-vaalien toimittaminen tapahtuu lähtökohtaisesti jäsenvaltioiden kansallisten vaalilainsäädäntöjen mukaisesti. Vaalisäädöksen lisäksi joitain sääntöjä on kuitenkin annettu myös EU:n tasolla. Direktiivissä 1993/109/EY määrätään, että muualla kuin kansalaisuusvaltiossaan asuvalla henkilöllä on valintansa mukaan äänioikeus ja oikeus asettua ehdokkaaksi joko kotivaltionsa tai asuinmaansa EP-vaaleissa, mutta vain jommassa kummassa. Asetus (EU, EURATOM) 1141/2014 puolestaan koskee eurooppalaisia poliittisia puolueita ja niiden rahoitusta.

Asiakirjat

14743/15 LIMITE PE 184 INST 428 JUR 753 FREMP 281

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OM/Arto Jääskeläinen, p. 0295150128 (laatija), Eeva Aittoniemi, p. 0295150170, Sina Uotila, p. 0295150536 (etunimi.sukunimi@om.fi)
VNK/Henrik Ruso, p. 0295160349, Heidi Kaila, p. 0295160313, Johannes Leppo, p. 0295160335 (etunimi.sukunimi@vnk.fi).

EUTORI-tunnus

EU/2015/1643

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	Euroopan parlamentti, jaosto institutionaaliset kysymykset (EU 40), vaalit OM
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MMM, OKM, PLM, SM, STM, TEM, TPK, UM, VM, VNK, YM
